

NOTA DE PREMSA

25 de febrer de 2016

Sant Pau inaugura les noves instal·lacions de la seva Unitat de Conductes addictives del Servei de Psiquiatria

La Unitat de Conductes Addictives de Sant Pau és una de les més antigues de Catalunya i la que inclou la unitat d'hospitalització amb més activitat assistencial. A més a més és l'única que ofereix tractament en règim d'Hospital de Dia

Barcelona, 25 de febrer de 2016. – L'Hospital de Sant Pau inaugura avui la nova Unitat de Conductes Addictives del Servei de Psiquiatria. La unitat s'ha traslladat a un espai de 1.243,24 m² de superfície adaptat a les noves necessitats assistencials amb instal·lacions totalment renovades. Els serveis de la Unitat inclouen la Unitat Hospitalària de Desintoxicació (UHD), que ha mantingut el nom de Sala Montserrat Montero, l'Hospital de Dia (HD) i el Centre d'Atenció i Seguiment Sant Pau (CAS Sant Pau) que engloba les Consultes Externes i el Seguiment d'Infermeria. Les noves instal·lacions han estat sufragades per la Fundació Privada de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau.

La Unitat de Conductes Addictives de Sant Pau

El 1987 es va iniciar el tractament de les addiccions a Sant Pau amb la creació de la Unitat de Conductes Addictives del Servei de Psiquiatria. Des de llavors, els tractaments i les teràpies s'han anat adaptant a l'evolució dels diferents tipus de consum dels pacients.

El recorregut assistencial del pacient a la Unitat de Sant Pau engloba les dues etapes del tractament contra el consum de substàncies addictives: la desintoxicació i la deshabitació.

Els trets diferencials de la Unitat de Sant Pau i el recorregut assistencial del pacient

La Unitat Hospitalària de Desintoxicació (UHD) de Sant Pau és la més gran de tot Catalunya (inclou 12 llits) i la que concentra més activitat assistencial. Des de fa anys és centre de suport a d'altres centres ambulatoris (CAS) per al tractament de les addiccions.

Respecte a l'Hospital de Dia, els pacients una vegada desintoxicats (al mateix Hospital de Sant Pau o en altres centres), arriben a aquest recurs de l'Hospital de Sant Pau. Aquest Hospital de Dia és l'únic de tot el país coordinat amb una UHD i enfocat directament a la prevenció de recaigudes. Aquestes es consideren una incidència característica de les addiccions. Alguns professionals consideren fins i tot que l'addicció és una malaltia crònica recidivant.

El tractament que segueixen habitualment els pacients a Sant Pau combina la interrupció del consum (procés de desintoxicació) en règim ambulatori o en el context de 10-14 dies d'ingrés hospitalari, i la teràpia a l'Hospital de Dia durant 8 setmanes més (procés de deshabitució).

Aquesta combinació d'hospitalització completa a la UHD i hospitalització parcial a l'Hospital de Dia es va incloure a la Unitat de Conductes Addictives de Sant Pau fa 10 anys, tot aprofitant l'experiència dels professionals de Sant Pau que indicava clarament la necessitat d'un tractament de deshabitució en el context d'Hospital de Dia pels pacients més greus.

La Unitat de Conductes Addictives de Sant Pau compta també amb l'únic dispositiu públic situat a la ciutat de Barcelona pel tractament de les addiccions comportamentals, com per exemple el joc patològic, l'addicció al sexe o a les compres. En algunes ocasions es poden barrejar les addiccions químiques amb les comportamentals i això requereix creuar experteses.

El tractament global d'un pacient amb trastorns addictius no es centra únicament en la substància problema que motiva la sol·licitud d'assistència, sinó també en altres problemes detectats per l'equip terapèutic. En consonància amb aquest plantejament, durant els últims anys es proposa el tractament del tabaquisme en pacients que consulten per problemes amb altres substàncies addictives. Concretament, des de l'any 2011, moment en el que la llei prohibeix fumar en qualsevol dependència hospitalària, els pacients que ingressen a la UHD per desintoxicació han de tallar també el consum de tabac. En la fase de deshabitució, s'intenta que els pacients també deixin el tabac a més de la substància principal que ha ocasionat l'ingrés.

Recerca a la Unitat de Conductes Addictives de Sant Pau

Donada la llarga experiència en el tractament i el nombre significatiu de casos que ha avaluat la unitat, Sant Pau compta amb un grup de recerca molt actiu en conductes addictives.

La Unitat té obertes diferents línies de recerca en addiccions. Una de les més importants és la que té a veure amb la satisfacció del pacient amb el tractament de la dependència d'heroïna. Sant Pau ha desenvolupat dues escales (l'Escala

de Verona per valorar la Satisfacció amb els Serveis pel Tractament amb Metadona [VSSS-MT] i l'Escala per valorar la Satisfacció amb els Medicaments pel Tractament de les Adiccions-versió metadona per a l'addicció a Heroïna [SASMAT-METHER]) que permeten avaluar la satisfacció del pacient amb els diferents aspectes del tractament de deshabitució de l'heroïna: tant la satisfacció amb els serveis de tot tipus oferts pel centre (per exemple, amb les intervencions psicosocials) com amb el tractament farmacològic a base de metadona o buprenorfina.

Així mateix, els investigadors de la Unitat de Unitat de Conductes Addictives de Sant Pau col·laboren molt activament en assajos clínics dirigits a comprovar l'eficàcia de diferents fàrmacs pel tractament dels trastorns per consum d'alcohol o tabac.

Finalment, una altra línia d'investigació que té oberta la Unitat de Conductes Addictives és la que té a veure amb l'abstinència i el desig de consumir cocaïna, l'anomenat *craving*. Concretament, s'està investigant per què hi ha un 20% de pacients que no presenten *craving* espontani de cocaïna durant el tractament hospitalari de desintoxicació.

Dades d'ingressos i altes a la Unitat de Conductes Addictives

Sala Montserrat Montero (UHD) durant l'any 2015

- Durant l'any 2015, 276 pacients van ingressar a la UHD de Sant Pau (68,3% homes).
- Aquests 276 pacients van efectuar un total de 300 episodis d'ingrés, 271 (90,9%) dels quals van finalitzar amb l'alta Mèdica (tant el nombre d'episodis d'ingrés com el percentatge d'altes mèdiques són les xifres més altes registrades a la Unitat). A Catalunya el 83,46% dels pacients ingressats en UHD marxa per alta mèdica (dades de 2014), per tant la UHD de Sant Pau mostra un percentatge d'altes indicades superior. Addicionalment, cal comentar que la Unitat de Sant Pau és la UHD catalana amb el major nombre d'ingressos.
- Motiu principal que motiva l'ingrés a la UHD de Sant Pau:
 - Desintoxicació d'Alcohol: 120 episodis d'ingrés (40%).
 - Desintoxicació de Cocaïna: 73 episodis (24,3%).
 - Desintoxicació d'Opioides: 57 episodis (19%).
- Dependència principal que presenten els pacients. Tot i que els pacients ingressin per un motiu determinat (ex. Desintoxicació d'alcohol), a la UHD es tenen en compte també els trastorns per dependència a substàncies que el pacient té diagnosticats. Habitualment la dependència principal es comptabilitza seguint l'ordre següent: 1) dependència a Heroïna, 2) a Cocaïna, 3) a Alcohol, 4) a Cannabis i 5) a Benzodiacepines.

- Dependència d'Opioides: 111 episodis d'ingrés (37,1%). D'aquests 111 episodis, 83 pacients (27,7%) estaven en Programa de Manteniment amb Metadona (PMM) per al tractament d'opioïdes (principalment Heroïna).
 - Dependència d'Alcohol : 98 episodis (32,8%).
 - Dependència de Cocaïna: 68 episodis (22,8%).
- Índex d'ocupació de Llits de la UHD= 93,9%.

Hospital de Dia – Deshabitació de la dependència

Durant l'any 2015, 100 pacients (60% homes) van començar i acabar el tractament a l'Hospital de Dia. D'aquests, el 72% van realitzar el Pla A (jornada completa) i 28% el Programa B (mitja jornada). El 78% dels pacients van completar la totalitat del programa i van ser alta per indicació Mèdica.

- Els motius principals que motiven l'ingrés a l'HD són l'Alcohol (55%) i la Cocaïna (25%).

Nova infraestructura de la Unitat de Conductes Addictives

La Unitat de Conductes Addictives està formada per la Unitat Hospitalària de Desintoxicació (UHD), que ha mantingut el nom de Sala Montserrat Montero, l'Hospital de Dia i el Centre d'Atenció i Seguiment Sant Pau que engloba les Consultes Externes i el Seguiment d'Infermeria.

La Unitat compta amb un total de 1.243,24 m² de superfície útil repartits de la següent forma:

- Sala Montserrat Montero / Unitat Hospitalària de Desintoxicació (UHD): 628,74 m²
- Hospital de Dia de Conductes Addictives: 120,11 m²
- Consultes Externes / Centre d'Atenció i Seguiment Sant Pau (CAS Sant Pau): 327,73 m²
- Espais comuns a les tres àrees i vestidors: 166,66 m²

La Sala Montserrat Montero disposa de 12 habitacions individuals, dues de les quals es podrien convertir en dobles, 4 consultes, sala d'estar-menjador, aula de plàstica, gimnàs, terrassa i una Àrea d'ingressos. Al CAS Sant Pau hi ha 10 consultes amb sala d'espera i recepció. Seguiment d'infermeria disposa de dos punts d'atenció. L'Hospital de Dia té dues sales i comparteix el gimnàs, l'aula de plàstica i la consulta de teràpia de grup amb la UHD.

A la Unitat també hi ha els vestidors del personal, un dormitori pel metge de guàrdia de psiquiatria, dues sales de descans pel personal sanitari (office), dues àrees de treball, un magatzem, i la Secretaria.

Més informació:

Abraham del Moral
Cap de premsa
Hospital de Sant Pau
Adelmoralp@santpau.cat
93 553 78 30